

UPOŠTEVANJE PRIHODKOV OD UDELEŽBE NA DOBIČKU PRI OBRAČUNU DAVKA OD DOBIČKA ZA LETO 2004

Pojasnilo DURS, št. 42302-6/2005, 1. 2. 2005

V zvezi z davčnim obravnavanjem prihodkov od udeležbe na dobičku pri obračunu davka od dobička za leto 2004 po poprejšnji uskladitvi z Ministrstvom za finance dajemo naslednje navodilo:

Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 40/04, 54/04 - ZDavP-1, 70/04 - popr. in 139/04), v nadaljevanju: ZDDPO-1, v 18. členu, ki se na podlagi 89. člena tega zakona uporablja od 1. maja 2004 dalje, ureja obravnavo prihodkov od udeležbe na dobičku ter v zvezi s tem določa, da se pri zavezancu, ki prejme dividende oziroma druge deleže iz dobička (dividende), te dividende ob izpolnjevanju nekaterih pogojev izvzamejo iz davčne osnove.

Po določbah slovenskih računovodskih standardov družbe med prihodki od udeležbe na dobičku izkazujejo pripisane dobičke ob uporabi kapitalske metode vrednotenja dolgoročnih finančnih naložb ali pa prejete dividende in druge deleže v dobičku ob uporabi naložbene metode. Ob uporabi kapitalske metode je po določbah SRS določeno, da se za učinke prevrednotenja dolgoročne finančne naložbe poveča prevrednotovalni popravek kapitala, lahko pa se obvladujoče podjetje odloči, da za del čistega dobička odvisnega podjetja, ki pripada obvladujočemu podjetju, poveča finančne prihodke.

Iz navedenega izhaja, da je kapitalska metoda vrednotenja dolgoročnih finančnih naložb, dividende oziroma drugi deleži iz dobička pa so razdeljeni dobički (udeležba na dobičku).

18. člen ZDDPO-1 določa, da se pri zavezancu, ki prejme dividende, te dividende izvzamejo iz davčne osnove, če:

- je prejemnik udeležen v kapitalu oziroma pri upravljanju osebe, ki deli dobiček za dividende tako, da je imetnik poslovnega deleža, delnic ali glasovalnih pravic v višini najmanj 25 %,
- znaša čas trajanja udeležbe v kapitalu oziroma pri upravljanju izplačevalca najmanj 24 mesecev,
- je izplačevalec zavezanec za davek in ni rezident države, njegova poslovna enota pa ni v državi z ugodnejšim davčnim okoljem, ki je za namene tega člena država, v kateri je splošna, povprečna, nominalna stopnja obdavčitve dobička družb nižja od 12,5 %.

V zvezi s tem Pravilnik o izvajanju zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (Uradni list RS, št. 49/04) v 1. poglavju z naslovom Izvzem prihodkov od udeležbe na dobičku dodatno določa, da se iz davčne osnove zavezanca po 18. členu ZDDPO-1 izvzamejo dividende tako, da zavezanec v davčnem obračunu iz prihodkov izvzame te dividende, ki jih je v davčnem obračunu poprej vključil med prihodke.

V skladu z navedeno določbo 18. člena ZDDPO-1 družbe pripadajočih dobičkov odvisnih družb oziroma prihodkov zaradi uporabe kapitalske metode vrednotenja dolgoročnih finančnih naložb ne morejo izvzeti iz obdavčljivih prihodkov, saj to niso dividende. Pripominjamo, da v zvezi s tem ZDDPO-1 predpisuje tudi metodo za odpravo ekonomskega in prav tako pravnega dvojnega obdavčevanja.

Glede na to, da se 18. člen ZDDPO-1 uporablja že od 1. maja 2004 dalje in da ni podlage za izvzem prihodkov zaradi uporabe kapitalske metode vrednotenja dolgoročnih finančnih naložb, se tudi pri obračunu davka od dobička za leto 2004 izvzamejo le dohodki v skladu in pod pogoji iz 18. člena ZDDPO-1. To pomeni, da se zgoraj opisana obravnava - da se

torej prihodki zaradi uporabe kapitalske metode vrednotenja dolgoročnih finančnih naložb ne izvzemajo - uporablja od dne uporabe 18. člena ZDDPO-1 dalje.

V skladu z navedenim in s Pravilnikom o obrazcu za obračun davka od dobička pravnih oseb za leto 2004 in načinu predložitve obrazca davčnemu organu (Uradni list RS, št. 6/05) se navedene določbe upoštevajo na naslednji način:

Zap. št. 1: Prihodki, ugotovljeni v izkazu uspeha v skladu z računovodskimi standardi.

Zap. št. 2:

- Za obdobje od 1. 1. 2004 do 30. 4. 2004: Zmanjšanje prihodkov oziroma izvzem prihodkov v skladu z ZDDPO.
- Za obdobje od 1. 5. 2004 do 31. 12. 2004, to je od dne uporabe 18. člena ZDDPO-1 dalje: Zmanjšanje prihodkov oziroma izvzem prihodkov za znesek prihodkov od udeležbe na dobičku, ki zadevajo prejete dividende oziroma druge deleže iz dobička, ob izpolnjevanju pogojev iz prvega oziroma drugega odstavka 18. člena ZDDPO-1.

Zap. št. 2a. Del zneska iz zap. št. 2, ki zadeva obdobje od 1. 5. 2004 do 31. 12. 2004.

Zap. št. 7: Prihodki, doseženi z udeležbo pri dobičku pravnih oseb, vključno s plačanim davkom (povečanje davčne osnove po drugem odstavku 32. člena ZDDPO za znesek, ki zadeva prejete dividende oziroma druge deleže, od katerih je bil pri izplačilu plačan davek - posebna akontacija davka v skladu z 32. členom ZDDPO v obdobju od 1. 1. 2004 do 30. 4. 2004 oziroma davčni odtegljaj v skladu z 68. členom ZDDPO-1 v obdobju od 1. 5. 2004 do 31. 12. 2004).

Zap. št. 33: Plačani davek od prihodkov, doseženih z udeležbo pri dobičku pravnih oseb (zmanjšanje obveznosti v skladu s tretjim odstavkom 32. člena ZDDPO za plačano posebno akontacijo oziroma davčni odtegljaj).